

tilligemed de øvrige af Løve Herreds Beboere maattet betale til Udgravning af Baner paa en Wei, hvor jeg ikke vilde være kommen, dersom jeg ikke netop havde havt den Forpligtelse at syne denne Wei, men det kan naturligvis ikke saa bestemt opgives, hvilket Sogn og hvilke Dele af et Sogn der absolut have Gavn af en Bro eller Wei. Der blev sagt af den første ærede Taler, at der var Parceller, som nu kom til at svare Brokorn, fordi de havde opdyrket deres Jorder og holdt Heste, men naar vi eftersee de Extracter over Brokorn og Bropenge, som vi fik ifjor, saa vilde vi see, at Brokornet næsten overalt er paalagt Heels og Halvgaarde, hvorimod det er meget sjældent, jeg troer kun det er eet Sted, hvor der er paalagt at skulle svares $\frac{1}{2}$ Skp. af hver fjorepligtig Bonde.

Naar Parcellisten har en Lønde Hartkorn, vil han, hvor dette Udtryk findes, kunne kaldes fjorepligtig Bonde, men har han under en Lønde, maa han kaldes fjorepligtig Huusmand. Der er bleven indvendt af Rigsdagsmanden for Viborg Amts 1ste Valgfreds (Norsgaard), ligesom ogsaa af den Rigsdagsmand, der havde Ordet foran ham, at Brokornsyderne kom til at betale to Gange, idet de først maatte betale Brokornet med det 25dobbelte Beløb og dernæst for Fremtiden maatte deeltage i Omkostningerne ved Broernes Vedligeholdelse; men derved glemme de ærede Rigsdagsmand, at Øerne svare det 25dobbelte Beløb af Brokornets Værdi for at blive frie for længere at svare Brokornet in natura, hvorimod der skal fradrages Brokornseieren, hvad Vedligeholdelsesomkostningerne for Fremtiden ville koste. Den, der altsaa kommer til at give Erstatning for Brokorn, faaer atter den Fordeel, at han er mellem Hartkornsyderne, da det, Vedligeholdelsen vil koste, ikke udgjør den Erstatning, Broeieren faaer af Communen, og altsaa faaer Hartkornseieren derved sin Deel af Erstatningen. Rigsdagsmanden for Viborg Amts 1ste Valgfreds henviste til, at der var en Uoverensstemmelse i Udkastet med Hensyn til, hvorledes der skal forholdes med Hovedlandeveie, de mindre Landeveie og de offentlige Biveie. Det Mindretal, hvoraf jeg var Medlem i det

ifjor nedsatte Udvalg, foreslog en ny 1ste Paragraph, der indeholdt den Bestemmelse, at der ved Hovedlandeveie skulde iagttages de samme Regler som ved de mindre Landeveie og Biveiene, og dengang havde vi den daværende Indenrigsminister med os. Det forekom os nemlig aldeles forunderligt, at Brokornsyderne, naar en Bro blev optaget blandt Landeveiene, uden Videre skulde fritages for Ødelsen. Det er ganske vist, at denne Sag er ordnet ved et kongeligt Rescript af 1849; men denne Ordning har ogsaa kostet Staten mange Penge, og der var idetmindste ifjor endnu nogle Beboere, som ydede et betydeligt Brokorn, og ved at bortstjænke det vil Staten altsaa tabe en Indtægt, som jeg ikke seer, der er nogen Grund til at give Afstald paa.

Forøvrigt er Udkastet gaaet ind paa de Ændringer, som det Mindretal, hvortil jeg ifjor hørte, foreslog, undtagen i eet Tilfælde, idet vi nemlig foresloge, at Broeieren skulde have samme Ret som Communen, saa at han kunde forlange, at Communen skulde overtage Broen, ligesom Communen har Ret til at forlange, at han skal aflevere Broen; men jeg troer dog, at det er en Sag af mindre Vægt, om denne Ændring bliver vedtagen eller ikke.

Chr. Jensen: Jeg er dog ikke enig med den sidste ærede Taler i adskillige af hans Uttringer. Han sagde, at Broeierne havde kjøbt Broen med den Ret, at der skulde svares Bropenge og Brokorn; det er fuldkommen rigtig. Jeg mener aldeles ikke, at Broeierne skulle lide noget Tab, men jeg mener, at Amtsrepartitionsfondet maa indløse Broerne og ligesaa Bygværdien, der igjen af vedkommende Brokornsydere maa betales til Amtsrepartitionsfondet. Jeg mener netop, at Cierne paa Grund af de forøgede Udgifter, de faaer ved at vedligeholde Broerne, have et billigt Krav paa en Godtgjørelse, en Afsløningssum for Capitalværdien af deres Byg; men hvem er det vel, der afløser Bropengene, det er dog virkelig det samlede Amts Beboere. Det heder nemlig i § 3, at „enhver privat Broeier, som sættes ud af Besiddelsen af en Bro, erholder Erstatning for det derved forvoldte Tab.“ Ligesaar skal han ogsaa have Erstatning for